

Aan de Minister van Justitie en Veiligheid

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Straf-en Sanctierecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Appreciatie gewijzigd amendement van het lid Six
Dijkstra

Datum

9 september 2025

Onze referentie

6716982

Bijlage(n)

2

Bijlage(n)

1. Kamerbrief met appreciatie van het gewijzigde amendement-Six Dijkstra;
2. Gewijzigd amendement-Six Dijkstra.

1. Aanleiding

Op dinsdag 2 september 2025 is de plenaire behandeling van het initiatiefvoorstel tot strafbaarstelling van conversiehandelingen van de leden Paulusma (D66), Becker (VVD), Westerveld (GL-PvdA), Van Nispen (SP) en Kostic (PvdD) (36178) voortgezet. Tijdens dat debat is uw ambtsvoorganger, in zijn rol als adviseur van de Kamer, ingegaan op de appreciatie van de op dat moment voorliggende moties en amendementen. Het amendement onder stuk nr. 13, dat is ingediend door het lid Six Dijkstra (NSC), is inmiddels vervangen door het amendement onder stuk nr. 18. Op dinsdag 9 september wordt over dit wetsvoorstel en de daarbij ingediende moties en amendementen gestemd.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met de bijgevoegde Kamerbrief met appreciatie van het gewijzigde amendement van het lid Six Dijkstra (nr. 18).

3. Kernpunten

Het gewijzigde amendement van het lid Six Dijkstra beoogt in de wet vast te leggen dat onder het oogmerk om de seksuele gerichtheid of genderidentiteit van een persoon te veranderen of te onderdrukken – welk vereiste onderdeel is van de strafbepaling die is opgenomen in het initiatiefvoorstel – niet is begrepen het oogmerk om op te roepen tot terughoudendheid, voorzichtigheid of reflectie ten aanzien van een sociale of medische transitie in relatie tot de genderidentiteit van een persoon.

De Kamerbrief houdt in dat dit amendement overbodig is, omdat de met dat oogmerk verrichte gedragingen al buiten de reikwijdte van de voorgestelde strafbaarstelling vallen en daarmee niet strafbaar zijn. Daarbij wordt erop gewezen dat het ongebruikelijk is om een dergelijke bepaling – waarin wordt vastgelegd dat bepaalde gedragingen die daar bij voorbaat al niet onder vallen, buiten de reikwijdte van een strafbaarstelling blijven – in het Wetboek van Strafrecht op te nemen. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat het amendement er niet toe strekt de strafbepaling inhoudelijk te wijzigen. Om die reden laat u het, in uw rol als adviseur van het parlement, aan de leden van de Tweede Kamer over om te beoordelen of aan een de voorgestelde explicitering in de wettekst behoefte

bestaat en laat u daarmee het oordeel over dit gewijzigde amendement aan de Tweede Kamer.

4. Toelichting

4.1 Juridische overwegingen

Het genoemde initiatiefvoorstel strekt tot invoering van twee strafbaarstellingen in Europees Nederland en op de BES-eilanden:

(i) een strafrechtelijk verbod op het *verrichten* van conversiehandelingen ten aanzien van minderjarigen of kwetsbare meerderjarigen, waarop gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of geldboete van de vierde categorie wordt gesteld; en
(ii) een strafrechtelijk verbod op het *aanbieden* van diensten die bestaan uit het verrichten van conversiehandelingen, waarop gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van de derde categorie wordt gesteld.

Blijkens het wetsvoorstel gaat het bij conversiehandelingen om het – in de uitoefening van een ambt, beroep of bedrijf dan wel in het verband van een organisatie – stelselmatig of anderszins op indringende wijze handelingen verrichten met het oogmerk om de seksuele gerichtheid of genderidentiteit van, kort gezegd, een minderjarige of kwetsbare meerderjarige persoon te veranderen of te onderdrukken. Het amendement ziet specifiek op het voor strafbaarheid vereiste oogmerk om de seksuele gerichtheid of genderidentiteit van een persoon te veranderen of te onderdrukken en expliciteert dat onder dat oogmerk niet is begrepen het oogmerk om op te roepen tot terughoudendheid, voorzichtigheid of reflectie ten aanzien van een sociale of medische transitie in relatie tot de genderidentiteit van een persoon.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Cluster secretaris-generaal

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Straf-en Sanctierecht

Datum

9 september 2025

Onze referentie

6716982